

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kultuuri- ja hariduskomisjon

2013/2167(INI)

22.1.2014

ARVAMUS

Esitaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Saaja: väliskomisjon

ELi välispoliitika kultuuriliste ja religioossete erinevustega maailmas
(2013/2167(INI))

Arvamuse koostaja: Georgios Papanikolaou

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et ELi iseloomustab kultuuriline ja usuline mitmekesisus ning et EL on paljude rikastavate kultuuride ristumiskohaks; arvestades, et ELi kultuurivaldkonna tegevuskava raames on kõik asjaomased pooled seadnud ühiselt eesmärgiks edendada kultuuri ja kultuuridevahelist dialoogi kui ELi välissuhete ja Euroopa naabruspoliitika keskset osa;
- B. arvestades, et EL ei ole üksnes majanduspiirkond ja turujõud; arvestades, et ELi järjestikused laienemised, Euroopa kodanike liikuvus, väljakujunenud ja uued rändevood ning mitmekülgne suhtlus ülejäänud maailmaga aitavad tugevdada kultuurilist mitmekesisust, südametunnistusevabadust, veendumuste ja usu mitmekesisust;
- C. arvestades, et kultuur on inimõiguste edendamise tõhus vahend, kuna see arendab vastastikust lugupidamist, võimet kuulata ja mõista teistsugust käitumist, mentaliteeti, mõtteviisi või kuulumise tunnet teistsugusesse religiooni ja usku;
- D. arvestades, et kultuur on arengut, kaasatust, demokraatiat, inimõigusi, kaubandust, innovatsiooni, haridust, konfliktiennetust ja leppimist, vastastikust mõistmist, sallivust, loovust ja ettevõtlust edendav jõud;
- E. arvestades, et loovisikud ja kunstnikud tegutsevad de facto kultuuridiplomaatidena, kes vahetavad ja viivad kokku mitmesuguseid esteetilisi, poliitilisi, moraalseid, sotsiaalseid või religioosseid väärtuseid;
- F. arvestades, et EL on osaline 2005. aasta UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsioonis, mille eesmärk on tagada, et kultuurialast oskusteavet saaks levitada ülemaailmselt; arvestades, et kultuurivahetus edendab haridust, vastastikust mõistmist, rahu ja stabiilsust;
- G. arvestades, et kultuuri- ja usutavade ning kultuurilise ja usulise väljendusvabaduse austamine tähendab ennekõike inimõiguste ranget järgimist;
- H. arvestades, et internet toetab sõnavabadust, pluralismi, teabevahetust, juurdepääsu kultuuriväärtustele, haridust, inimõigusi, arengut, kogunemisvabadust, demokraatiat ning kultuuride- ja religioonidevahelist suhtlust ning kaasatust;
- 1. tuletab meelde, et nii formaalne kui ka mitteformaalne haridus, sealhulgas õpe, koolitus, vastastikune koolitus, formaalne ja informaalne õppimine on kultuurile juurdepääsemise ja liikuvuse eelduseks ning selles kontekstis rõhutab, kui oluline on tagada võrdne juurdepääs haridusele; rõhutab valdkonnahariduse tähtsust kultuuri- ja religioosse pärandi alaste süvateadmiste andmisel; rõhutab kultuuri kui demokraatia, inimõiguste, konfliktiennetuse ja rahu kindlustamise edendamise vahendi rolli, mis samas tagab austuse igasuguse mitmekesisuse vastu; juhib tähelepanu avaliku diplomaatia jõupingutusi liidu hästi teavitatud seisukohtade esitamisel kolmandatele ja naaberriikidele;

2. rõhutab, et demokraatlikud ja põhivabadused, nagu sõnavabadus, ajakirjandusvabadus, juurdepääs teabele ja suhtluskanalitele, usu- või töökspidamistevabadus, õigus majanduslikule kindlustatusele, õigus elada vabana hirmust, vabadus olla ühendatud, internetis ja väljaspool interneti on kultuurilise väljenduse eeltingimus;
3. rõhutab kultuuri- ja avaliku diplomaatia tähtsust ELi huvide ja väärtuste edendamisel maailmas ning rõhutab, kui vajalik on ELi tegutsemine ülemaailmse partnerina; tervitab programme „Erasmus+” ja „Kodanike Euroopa”, mis aitavad arendada keeleoskust, kultuuriteadlikkust, kodanikuaktiivsust ja vastastikust mõistmist;
4. rõhutab programmi „Loov Euroopa” olulisust kultuuri- ja loomesektoris, eriti audiovisuaalsektoris; palub luua 2005. aastal rakendunud teadusviisa eeskujul kultuuriviisa kolmandate riikide kodanikele, kunstnikele ja muudele kultuuritöötajatele; juhib tähelepanu kultuuriväärtuste vahetamise olulisusele, eelkõige kahepoolsete lepingute raames; tuletab samuti meelde, et kultuuridevahelise mõistmise edendamiseks on väga sobivad paljud Euroopa filmid ja eriti Luxi filmiauhinna raames subtiitritega varustatud teosed;
5. rõhutab ELi tähtsust enneolematu ja eduka sotsiaalse ja kultuurilise projektina, mille eesmärk on kolmandate riikide arusaamade kujundamine maailmas; palub liikmesriikidel ja ELi institutsioonidel tugevdada kultuuri osa ELi välispoliitikas kui kultuuride, traditsioonide ja keelte mitmekesisuse kaitsmise vahendit nii ELis kui ka mujal; julgustab ELi edendama põhimõtet „ühinenud mitmekesisuses”, et kujundada kolmandate riikide mõtteviisi nii, et nad kohustuksid kaitsma oma kultuurilist mitmekesisust;
6. tuletab meelde, et ühine ELi kultuuristrateegia ELi välisteenistuse koordineeritud välistegevuse jaoks on vajalik, et tagada kultuuriressursside ja -eelarve strateegiline ja tõhus kasutamine; julgustab Euroopa välisteenistust töötama ettevalmistava tegevuse „Kultuur ELi välissuhtluses” tulemustega ning integreerima kultuuri ja kultuurimõõdet kui ELi välispoliitika ja diplomaatia olulist osa; julgustab ka Euroopa välisteenistust looma kontaktpunkti konkreetse ülesandega koordineerida kultuuridiplomaatiat;
7. kutsub Euroopa välisteenistust ja ELi delegatsioone üles avaldama ja täiendama nii liikmesriikide korraldatavaid kultuurialgatusi kui ka ELi institutsioonide korraldatavaid kultuurialgatusi nagu Luxi filmiauhind; palub ühtlasi nendel delegatsioonidel levitada Euroopa kultuuripärandi rikkust ühe viisina, kuidas edendada kultuuri- ja turismivahetust;
8. toetab kolmandate riikide ja naaberriikide üha suurenevat koostööd ja osalust ELi kultuuri- ja haridusprogrammides, kaasa arvatud mitut riiki hõlmavate projektide käivitamise ja nendes osalevatele isikutele viisa taotlemise lihtsustamise kaudu; rõhutab, et need programmid peaksid olema kooskõlas liidu õigustikuga ning austama liidu kultuurilisi ja ajaloolisi tunnuseid; ergutab sünergiat ja häid tavasid noortealgatustes, programmi „Erasmus+” või „Loov Euroopa” kõigile osalistele mõeldud liikuvuskavades, et parandada vastastikust mõistmist, samal ajal edendades mitmekeelsuse, spordi, meedia, turismi, vabatahtliku tegevuse ja koolituse valdkonda kui välissuhete lahutamatu osa;
9. palub ELi institutsioonidel tugevdada kultuurialast koostööd kolmandate riikidega, et parandada liidu ja selle liikmesriikide nähtavust, arenguriikide kultuuritoodete ja -teenuste turulepääsu, turismi, investeringuid ning samuti kultuuripärandi alaseid teadmisi;

10. rõhutab asjaolu, et digitaliseerimine, virtuaalne teabevahetus, e-mestimine ning avatud õppematerjalid pakuvad enneolematuid võimalusi selleks, et arendada vastastikust toimet kolmandate ja naaberriikidega kultuuri ja hariduse valdkonnas;
11. rõhutab uute tehnoloogiate osatähtsust inimeste – nii ELi kodanike kui kolmandate ja naaberriikide kodanike – ühendamisel kultuuri ja mitmekesisuse austamise kaudu; rõhutab uue meedia olulisust kultuurihüvedele juurdepääsu võimaldamisel, nagu on tõestanud keskse tähtsusega projektid, näiteks Europeana; rõhutab virtuaalse teabevahetuse tähtsust sotsiaalmeedia ja kommunikatsioonitehnoloogia kaudu kui arutelukanalit ja noorsoovahetuse võrgustikku kultuuri- ja haridusasutuste vahel. väljendab kahetsust asjaolu pärast, et repressiivsed režiimid tsenseerivad ja jälgivad interneti aina enam; nõuab, et komisjon rakendaks soovitusi, mis on esitatud Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2012. aasta resolutsioonis digitaalse vabaduse strateegia kohta ELi välispoliitikas¹;
12. nõuab tungivalt, et EL töötaks välja kultuurialase koostöö programmi eesmärgiga parandada inimeste juurdepääsu kultuurile ja inimestevahelistele kontaktidele; palub uuendada ja laiendada piiriüleseid kultuurialase koostöö programme Euroopa naabruspoliitika meetmete raames, näiteks programm Euromed Heritage IV, et säilitada ja edendada Euroopa kultuuripärandit ja kultuuridevahelist suhtlust;
13. soodustab sotsiaalmeedia ja interaktiivse kultuuridialoogi muude vormide kasutamist, mis aitaksid kaasata noori inimesi tegelema Euroopa Liidu ühiste väärtustega, sealhulgas inimõiguste, õigusriigi, demokraatia ja hea valitsemistava küsimustega; rõhutab noorte juhitud algatuste tähtsust noorte osaluse ja kodanikuaktiivsuse suurendamisel;
14. rõhutab ELi kultuuri- ja välissuhete poliitika raamistiku olulisust meie demokraatlike ühiskondade alusväärtuste tugevdamisel ja võitluses tekkivate populistlike liikumiste ideoloogiatega liidus ja mujal;
15. tunnistab seost kultuurialaste õiguste ja inimõiguste vahel, kuid on vastu kultuurialaste ja usuliste argumentide kasutamisele inimõiguste rikkumiste põhjendamisel; rõhutab, et liit peab jätkama jõupingutusi, et olla asjakohane pehme võim ja tsiviiljõud, mis lähtub homset maailma inspireerivatest standarditest ja väärtustest;
16. rõhutab asjaolu, et kultuuri aspekt diplomaatilistes ja välissuhetes annab võimaluse luua EList sihipärasem kuvand maailma areenil ning luua põhimõttest „ühinenud mitmekesisuses” lähtuv ühine Euroopa kultuuriidentiteet; rõhutab, et strateegiline lähenemine ELi välispoliitika kultuuriaspektile on vajalik selle potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks;
17. märgib, et kultuur on võimas vahend, mis võib anda lisandväärtust ELi diplomaatilistele ja välissuhetele, ning nõuab suutlikkuse suurendamist ELi diplomaatide täiendõppe kaudu, et tagada nende hea ettevalmistus ELi kultuurisaadikutena.

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0470.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	21.1.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Martina Michels, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Marietje Schaake, Marco Scurria, László Tóké, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Georgios Papanikolaou, Joanna Katarzyna Skrzydlewska